

Autorstwo dzieła plastycznego, pt.:

Forbidden

Wystawa pt.:
Inheritance and Innovation: Mokuhanga and Washi.
2024 Juried International Mokuhanga Exhibition
w ramach:
2024 International Mokuhanga Conference – Echizen
w Imadate Art Center, Echizen City, Japonia

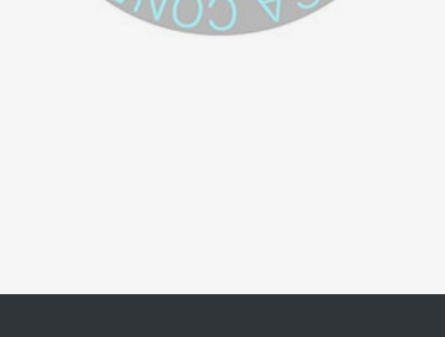
Jack Machowski
ORCID: 0000-0003-2435-1350
www.machy.pl
Wydział Sztuk Pięknych
Uniwersytet Rzeszowski

W ramach Fifth International Mokuhanga Conference w Echizen (Japonia) odbyła się międzynarodowa wystawa „Inheritance & Innovation: Mokuhanga & Washi”, poświęcona współczesnym realizacjom w technice drzeworytu japońskiego (mokuhanga) oraz papierowi washi. To jedno z najważniejszych wydarzeń artystycznych na świecie prezentujących dorobek twórców pracujących w tej technice, łączących tradycję z nowoczesnym językiem graficznym.

Do wystawy zakwalifikowano 140 prac 137 artystów z 25 krajów, w tym czterech twórców z Polski. Jury w składzie:
— Nicholas Cladis (artysta/papiernik, University of Iowa),
— Keiko Hara (założycielka Mokuhanga Project Space),
— Allison Tolman (The Tolman Collection, Tokio/Nowy Jork),
— Annu Vertanen (artystka, profesor Uniwersytetu Sztuk Pięknych w Finlandii)
— Katsutoshi Yuasa (artysta, wykładowca Tama Art University, Japonia)
dokonało selekcji spośród licznych zgłoszeń z całego świata.

Wystawa odbyła się w Imadate Art Center w Echizen City, w regionie znanym z wielowiekowej tradycji produkcji papieru washi, i towarzyszyła głównym wydarzeniom konferencji International Mokuhanga Conference 2024 — spotkania artystów, badaczy i mistrzów tej techniki z całego świata.

International Mokuhanga Conference (IMC)

Międzynarodowa (o charakterze triennale) konferencja poświęcona japońskiej technice drzeworytu (mokuhanga). IMC łączy artystów, rzemieślników, papiernictwo washi, badaczy i edukatorów; w programie znajdują się wykłady, panele, piernictwo washi, rezydencje oraz wystawy jurorowane i kuratorskie. Kolejne edycje odbywają się co trzy lata: IMC2011 Kyoto/Awaji, IMC2014 Tokyo, IMC2017 Hawa'ii, IMC2021 Nara (częściowo hybrydowo), IMC2024, Echizen. Edycja 2024 skupiła się na tradycyjnym papiernictwie i innowacyjnym wykorzystaniu washi przez współczesnych twórców mokuhanga; wydarzenia odbyły się m.in. w Imadate Art Center (Echizen City).

Organizatorem wszystkich International Mokuhanga Conference jest International Mokuhanga Association

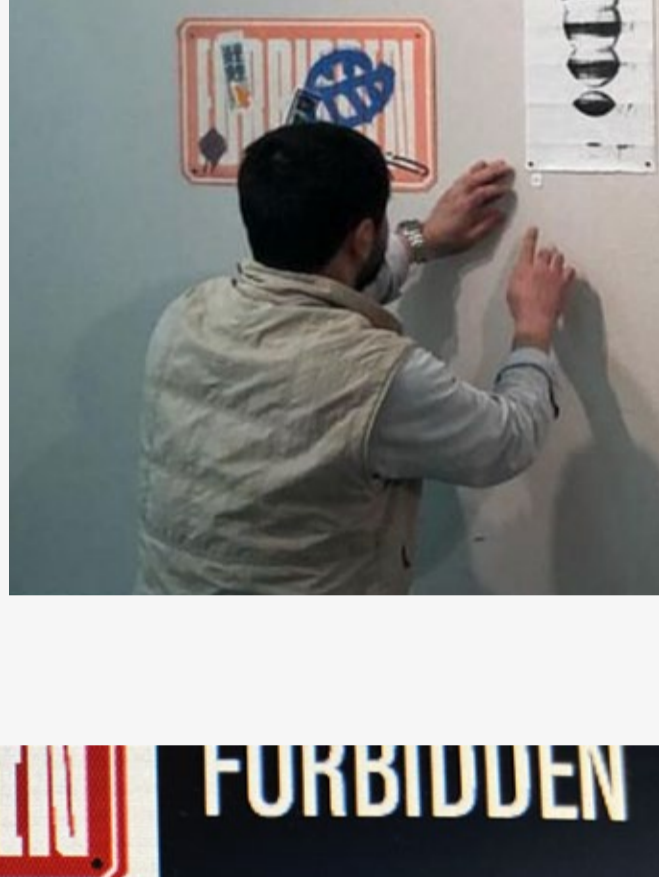
International Mokuhanga Association (IMA)

Międzynarodowa organizacja działająca na rzecz promocji, edukacji i rozwoju mokuhanga; zrzesza artystów, edukatorów i rzemieślników. IMA „fosters a better understanding of mokuhanga” oraz organizuje triennale konferencje IMC. Organizacja posiada także japoński komitet jako zarejestrowane NPO.

Wystawa

Inheritance and Innovation: Mokuhanga and Washi.
2024 Juried International Mokuhanga Exhibition

W wystawie zaprezentowana została praca „Forbidden” (2023, mokuhanga, chine collé, karazuri, 29 x 49 cm) autorstwa Jacka Machowskiego. Grafika powstała w oparciu o inspirację miejską sztuką naklejek (urban stickers) oraz tradycyjną japońską praktyką senjafuda — pielgrzymich nalepek umieszczanych na świątyniach — artysta zestawia te dwa zjawiska, tworząc dzieło będące dialogiem pomiędzy kulturą masową a duchowym wymiarem tradycji japońskiej.

„Forbidden”

Grafika „Forbidden” jest próbą połączenia dwóch pozornie odległych światów — tradycyjnej duchowości japońskiej i współczesnej kultury miejskiej. Inspiracją dla pracy stały się senjafuda — niewielkie kartki graficzne, które pielgrzymi w Japonii od wieków przyklejali na ścianach świątyni jako znak swojej obecności i formę modlitewnego gestu. Zjawisko to, zakorzenione w praktykach religijnych, ma w sobie coś z symbolicznego podpisu, manifestacji indywidualności w przestrzeni wspólnej.

Autor dostrzegł w tej tradycji analogię do współczesnego street artu, a w szczególności do kultury miejskich naklejek (urban stickers) — współczesnych znaków obecności twórców, komentarzy i nieformalnych komunikatów wizualnych w przestrzeni publicznej. W pracy „Forbidden” oba te światy — pielgrzymi i uliczny — zostają zestawione ze sobą w duchu dialogu między sakralnym a codziennym, rękodzielnym a przemysłowym.

Proces twórczy obejmował połączenie tradycyjnych technik druku mokuhanga z eksperymentalnym podejściem do formy i kompozycji. Artysta zaprojektował tabliczkę o strukturze przypominającej współczesny znak i wykonał w technice mokuhanga, wykorzystując dwie matryce — jedną dla barwy i drugą dla efektu tłoczenia. Wykorzystanie chine collé pozwoliło na wklejenie do kompozycji dwóch miniaturowych druków w stylu senjafuda, stanowiących integralną część przedstawienia.

Ważnym elementem pracy jest technika karazuri (tłoczenie bez pigmentu), stosowana w japońskim drzeworycie do uzyskania subtelnych, wypukłych struktur powierzchni. W „Forbidden” została ona wykorzystana poprzez dopasowanie dwóch matryc (matrycy i patrycy), między którymi papier został mocno ściśnięty, uzyskując efekt wyraźnego reliefu. Proces ten został przeprowadzony manualnie, bez użycia prasy — poprzez fizyczny nacisk ciała.

Praca stanowi refleksję nad sposobem, w jaki dawne techniki druku mogą funkcjonować w kontekście współczesnej kultury wizualnej. Łącząc tradycyjne rzemiosło mokuhanga z nowoczesną estetyką komunikatu miejskiego, artysta bada możliwości transkulturowego dialogu i kontynuacji praktyk graficznych w epoce cyfrowej.

Niniejsza prezentacja wykonana jest do celów naukowych (ewaluacja pracy Wydziału Sztuk Pięknych Uniwersytetu Rzeszowskiego). Część zdjęć zostały zaczerpnięte ze strony organizatora. Zostały one użyte w tej prezentacji na zasadach „prawa cytatu” (dozwolony użytek edukacyjny) art. 29 ustawy o prawie autorskim i prawach pokrewnych.